

til de positive Bestemmelser, som Mindretallet havde foreslaet; men Hovedsagen var dog det Negative, det Nedsættende, idet han med en særdeles stor Stærksindighed udsandt Mangler ved vort Forslag, ikke alene dem, der findes — jeg indrømmer, at saadanne kunne findes — men ogsaa adskillige, som ikke findes. Seg skal saaledes nævne et Exempel. Der blev sagt, at en Mand, som havde frit Ophold, kunde faae Understøttelse af Understøttelseskassen, naar han havde kjøbt sig en Alderdomsforsørgelse efter § 3, uagtet han havde frit Ophold; men jeg tror dog ikke paa nogen Maade, at en Bestyrelse skulde være saa takløs ikke at betragte frit Ophold som en Indtægt, thi for de Folk, hvorom der her er Tale, er frit Ophold dog virkelig den væsentligste Indtægt, saa at dette uden al Tvivl i fuldt Maal vil blive erkjendt for Indtægt. Dersom det frie Ophold er en saadan Stilling, som en Mand taalelig kunde være tjent med, saa vil det blive regnet saa høit, at det vil sættes høiere end det Maximumsbølb, som er sat her, saaledes at frit Ophold som oftest vil forhindre Bedkommende fra at faae nogensomhelst Hjælp. Dernæst synes det ærede Medlem ikke rigtig at kunne forstaa, at det Statistilbud, som der her er Tale om, med Hensyn til Formen for Bevillingen og Udbelingen og Brugen af den sammenlignes med andre Midler, som her bevilges, og som uddelles af Administrationen. Jeg maa dog sige, at i saa Henseende synes jeg, at en Sammenligning fuldstændig kan finde Sted. Jeg kan ikke se, at man i nogen Maade har større Sikkerhed for, at der f. Ex. ved Udbelingen af de Tilskud, som vi bevilge til Høiskoler og Vagende, og som uddelles af Administrationen, tages et retsærdigt Hensyn, end ved de Udbelinger, hvorom det her dreier sig. Man skal lægge Mærke til, at det Meste af, hvad der her er Tale om — ialtsald efter § 3 — fremkommer ligefrem som en lovbunden Regel, idet der er visse Betingelser, under hvilke Understøttelsen kan faas, og disse Betingelser ere, at den Bedkommende har en Alderdomsforsørgelse, som han har skaffet sig paa en vis Maade, og at den er af en vis Størrelse. Dette er noget saa lovbundet, at der i Grunden slet ingen Vilkaarlighed er. I § 4 griber der vel en større Vilkaarlighed ind, idet Afgjørelsen af Anvendelsen ligger i den valgte Bestyrelses Haand. Jeg er noget tilbøielig til at mene, saaledes som det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) kom til at udtale, at det vil være rigtigt at forbeholde Rigsdagen Myndighed til paa de aarlige Finantslove at bevilge disse Beløb (Th. Nielsen: Det vil den alligevel), hvilket den saa vil gjøre i Henhold til de Indberetninger og Meddelelser fra Ministeriet, som den maatte faae. Den ærede Ordfører siger, at det vil den alligevel; jeg indrømmer, at dette er fuldstændig rigtigt, den Ret har Rigsdagen i Virkeligheden, og det veed jeg saa godt, naar jeg

tenker mig ret om; thi det er jo en Selvsølge, at en Lov ikke paa den Maade kan berøve den bevilgende Myndighed dens Ret. — Jeg har endnu til det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Ingerslev), til hvem jeg nærmest har henvendt mig, kun en lille Bemærkning at gjøre. Det ærede Medlem syntes nemlig ikke at kunne forstaa, at Individernes Fædrelandskjerlighed i nogen Maade kunde staa i Forbindelse med, hvad Fædrelandet yder dem af Udkomme. Hvis jeg har forstaaet det ærede Medlem ret — det forudsætter jeg, at jeg har — vil jeg aabent svare ham, at jeg ikke kan skjønne rettere, end at et Menneskes Kjerlighed til Fædreland og Alt, hvad der i den Retning bør være ham dyrebart, staaar i en temmelig nær og inderlig Forbindelse med, hvad Fædrelandet giver ham ogsaa af det daglige Brød; thi selv det mest sangvinste Menneske kan ikke undvære det daglige Brød. De Mennesker, som leve mest i Ideernes Verden, kunne heller ikke undvære det daglige Brød, og man kan ikke fortænke den fattige, nødlidende og trængende Mand i, at hans Sind noget sløves, og at hans Kjerlighed til det Fædreland, der tilmaaler ham Brødet saa overmaade knapt, kun er ringe. Jeg veed meget vel, at man ved en anden Leilighed ikke har regnet paa denne Maade, og det falder mig just i Tankerne, at den Gang vi havde den sidste for Fædrelandet saa ulykkelige Krig, og da Folkene vendte hjem fra Kampen og Møien og fra Alt, hvad de havde ofret og lidt for Fædrelandet, saa troede man at kunne behjælpe dem med at borttage en ikke ringe Del af de Rettigheder, hvorfra mange af dem havde kæmpet. At det var den mindre bemidlede Del af Folket, fra hvilken man tog dette, veed jeg fuldt vel og jeg beklager det i høi Grad. Jeg veed ogsaa meget godt, at denne samme Tankegang, som nu er kommen til Orde ved denne Leilighed, ikke er opstaaet idag eller igaar; men lige fuldt handlede man urigtigt den Gang, og lige fuldt gjør man det nu, naar man gaar ud fra saadanne Grundsætninger. Det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) anbefalede stærkt, at Loven skulde tage sig af de forældreløse Børn, og han fandt, de vare de mest hjælpeløse af Alle. Hvad det sidste Udtryk „mest hjælpeløse af Alle“ angaar, har det ærede Medlem vistnok saa temmelig Ret; men om det er dem, der mest trænge til at blive forørgede uden for det almindelige Fattigvesen, indtil de have naaet en vis Alder, kan dog være et Spørgsmaal. Det er ganske rigtigt, naar det har været sagt, at det, at bortlicitere disse Børn og ting dem ud for den mindst mulige Sum til de sletteste og samvittighedsløseste Folk, er usforvarligt, og at man netop derved opdrager Forbrydere — det er ganske rigtigt; men, som det allerede blev bemærket, den Gang det ærede Medlem udtalte dette, det er heller ikke lovligt. Jeg tror ogsaa, at man